

НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИСКУРС

Викладач – Антончук О. М., канд. пед. наук, доцент кафедри стилістики та культури української мови.

Курс – 4, семестр – 8.

Кількість кредитів – 3.

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Навчально-педагогічний дискурс» належить до дисциплін вибіркового циклу освітньої програми Середня освіта (українська мова та література). Проте вона безпосередньо пов'язана із формуванням інтегральної компетентності – здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; здатності інтегруватися у множинні комунікативні моделі наукового спілкування, налагоджувати професійні контакти щодо обміну досвідом.

Мета дисципліни – сформувати у майбутнього вчителя-словесника дискурсну компетентність у контексті навчально-педагогічного дискурсу, здатність інтегруватися у множинні комунікативні моделі науково-професійного та педагогічного спілкування.

Завдання дисципліни:

1) обґрунтувати теоретичні засади дослідження навчально-педагогічного дискурсу (далі – ПД) у сучасній науці;

2) науково обґрунтувати ключові поняття курсу «дискурсна особистість», «дискурсна компетентність»;

3) окреслити дискурсний портрет суб'єктів ПД як особистостей у мовному, мовленнєвому, комунікативному, риторичному й дискурсному аспектах;

4) проаналізувати структуру дискурсної компетентності вчителя-словесника;

5) обґрунтувати наукові основи формування дискурсної особистості;

6) сформувати у здобувачів навички володіння сучасними технологіями ПД, зокрема технологією лінгводидактичного аналізу тексту;

7) проаналізувати типові навчальні ситуації на основі знань про текст і дискурс;

8) формувати дискурсну компетентність вчителя-словесника.

Перевагами дисципліни є те, що у процесі її засвоєння у студентів формуються такі **компетентності**:

загальні:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

фахові:

ФК 5. Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації,

володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК 6. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах (в т. ч. іноземною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення ЗО у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

Згідно з освітньо-професійною програмою після вивчення дисципліни здобувачі мають демонструвати такі **програмні результати навчання**:

ПРН 1. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін, а також практичної підготовки здатний організувати навчальний процес у ЗНЗ (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, керувати пізнавальною діяльністю ЗО, формувати в них предметні компетентності; володіє професійними якостями учителя-філолога; здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 2. На основі знань із лінгвістичних дисциплін та історії української мови здатний використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії української мови в ЗНЗ; здатний інтерпретувати й зіставляти мовні явища, виконувати різні види лінгвістичного аналізу; вільно володіє нормами української мови, навичками автоматичного грамотного письма, навичками текстотворення в усіх функціонально-стильових різновидах сучасної української літературної мови відповідно до комунікативної мети та за допомогою стилістичних ресурсів національної мови; здатний демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі фахової і міжособистісної комунікації, вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

Комунікація:

ПРК 2. уміня представляти й обговорювати отримані результати навчання, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

ПРК 3. дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

Автономія і відповідальність:

ПРА 1. здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні демонструвати **знання** про:

- теоретичні засади дослідження ПД (визначення дискурсу, зіставлення із суміжними поняттями, структура, категорії, типи дискурсів; основні поняття ПД, ознаки лінгводидактичного дискурсу, рівні ПД тощо);
- дискурсну особистість учителя (викладача) й учня (студента);
- аспекти особистості викладача-мовника (мовна, мовленнєва, риторична, комунікативна й дискурсна);

- структуру дискурсної компетентності викладача-мовника; - наукові основи формування дискурсної особистості;
- технології педагогічного дискурсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні демонструвати такі **уміння**:

- презентувати себе як дискурсну особистість в контексті ПД;
- аналізувати навчальні ситуації на основі знань про текст і дискурс;
- застосовувати у вчительській практиці сучасні технології ПД, зокрема здійснювати лінгводидактичний аналіз навчального тексту.

Е-mail кафедри: kstilukrmov.rshu@ukr.net

Е-mail викладача: abc7500@ukr.net

Очні консультації: щосереди, з 12.00 до 16.00.

Онлайн- консультації: щопонеділка, з 18.00 до 20.00.